

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาการใช้กิจกรรมนิทานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2542 มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนบ้านจอง สำนักงานการศึกษาอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการสอนการใช้กิจกรรมนิทานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายละเอียดของเครื่องมือมีดังนี้

1. แผนการสอนการใช้กิจกรรมนิทานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 25 แผนการสอน มีขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน คือ

- 1.1 การอ่านเพื่อหาคำตอบหรือถอดโครงเรื่อง
- 1.2 การหลอมรวมคำตอบที่ถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง
- 1.3 การตั้งคำถามจากเรื่องย่อ
- 1.4 การวิเคราะห์ข้อสรุปแห่งปัญหาของเรื่อง
- 1.5 การอภิปราย
- 1.6 การส่งเสริมการแต่งนิทานโดยกำหนดปมปัญหาหรือพฤติกรรมการแก้ปัญหาของ

ตัวละคร

- 1.7 การส่งเสริมการแต่งนิทานเองตามความสนใจ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนดังปรากฏในตาราง 2, 3 (หน้า 57, 59)

จำนวนนิทานที่ใช้ในแผนการสอน มีทั้งหมดจำนวน 12 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่อง พระยาภิง พระยาพาน (วิเชียร เกษประทุม, 2540ก, หน้า 3-8)
2. เรื่อง มะกะโท (วิเชียร เกษประทุม, 2540ก, หน้า 9-13)
3. เรื่อง ท้าวแสนปม (วิเชียร เกษประทุม, 2540ก, หน้า 14-18)
4. เรื่อง ทำไมงูเหลือมจึงไม่มีพิษ (วิเชียร เกษประทุม, 2540ข, หน้า 4-8)
5. เรื่อง ทำไมหมากับแมวจึงไม่ถูกกัน (วิเชียร เกษประทุม, 2540ข, หน้า 9-13)
6. เรื่อง ทำไมจึงเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้องและฟ้าผ่า (วิเชียร เกษประทุม, 2540ข, หน้า 14-18)
7. เรื่อง กระรอกเจาะมะพร้าว (วิเชียร เกษประทุม, 2540ค, หน้า 3-7)
8. เรื่อง ทำไมกระต่ายจึงหางสั้นและจระเข้จึงไม่มีลิ้น (วิเชียร เกษประทุม, 2540ข, หน้า 19-23)
9. เรื่อง ทำไมเต่าจึงมีกระดอง (วิเชียร เกษประทุม, 2540ข, หน้า 24-28)
10. เรื่อง ปลาตุกรบยักษ์ (วิเชียร เกษประทุม, 2540ค, หน้า 13-16)
11. เรื่อง แมลงอัปลักษณ์ (วิเชียร เกษประทุม, 2540ค, หน้า 17-20)
12. เรื่อง ชายศิระล้าน (วิเชียร เกษประทุม, 2540ค, หน้า 21-24)
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 2 ฉบับ คือ
 - 2.1 การแตงนิทานจากการกำหนดปมปัญหาหรือพฤติกรรมของตัวละคร
 - 2.2 การแตงนิทานตามหัวเรื่องที่กำหนด และให้บอกปมปัญหาและพฤติกรรมการแก้ปัญหาของตัวละคร

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแผนการสอนการใช้กิจกรรมนิทานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.1 ศึกษาเนื้อหาและหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โดยเน้นทักษะการเขียน จากเอกสาร หนังสือหลักสูตร แนวการสอน และคู่มือครูวิชาภาษาไทย
 - 1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานและการใช้กิจกรรมนิทานทั้ง 7 ขั้นตอน ของ บันลือ พฤกษ์วัน
 - 1.4 จัดทำแผนการสอนโดยยึดรูปแบบที่ประกอบด้วย สารสำคัญ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามขั้นตอนการใช้กิจกรรมนิทานทั้ง 7 ขั้นตอนของบันลือ พฤกษ์วัน ที่ฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

[illegible]

จากตาราง 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามขั้นตอนการใช้กิจกรรมนี้ทาง

ระยะที่ 1 แผนการสอนครั้งที่ 1 - 10 สอนในขั้นตอนที่ 1 - 7 ที่ละขั้นตอน

แผนการสอนครั้งที่ 11 - 13 สอนในขั้นตอนที่ 1 - 5 ในคราวเดียวกัน ส่วนแผนการสอนครั้งที่ 14 สอนในขั้นตอนที่ 6 และแผนการสอนครั้งที่ 15 สอนในขั้นตอนที่ 7 และแผนการสอนครั้งที่ 16 - 25 ดำเนินการสอนตามรูปแบบระยะที่ 2

ตาราง 3 นิทานที่ใช้ในแผนการสอน

นิทาน	แผนการสอน																								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
เรื่อง พระยากง พระยาพาน	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ท้าวแสนปม	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง มะกะโท	-	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ทำไมงูเหลือมจึงไม่มีพิษ	-	-	-	-	-	-	/	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ทำไมหนากับแมวจึงไม่ถูกกัน	-	-	-	-	-	-	/	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ทำไมจึงเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้องและฟ้าผ่า	-	-	-	-	-	-	/	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง กระรอกเงาะมะพร้าว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ทำไมกระต่ายจึงหางสั้นและ จะเข้จึงไม่มีลิ้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ทำไมเต่าจึงมีกระดอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	/	/	-	-	-	-	-	-	-
เรื่อง ปลาตุกรบยักษ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	-	-	-	-	-	-
เรื่อง แมลงอับลัทธิ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	/	/	-	-
เรื่อง ชายศิระณะด้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	-

จากตาราง 3 จำนวนนิทานที่ใช้ในแผนการสอนมีจำนวน 12 เรื่อง นิทานเรื่อง มะกะโท ใช้ในการสอนมากที่สุดจำนวน 5 ครั้ง คือ ใช้แผนการสอนครั้งที่ 2 - 6 แผนการสอนครั้งที่ 9, 10, 15, 20, 25 ไม่ใช้นิทานประกอบการสอน

1.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความสมบูรณ์ของแผนการสอน

1.6 ปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของประธานกรรมการ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ปรับปรุงเครื่องมือเพื่อหาข้อบกพร่อง กลุ่มตัวอย่างใช้ในการปรับปรุงเครื่องมือ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1.7 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อประธานกรรมการ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.8 แก้ไขตามข้อเสนอแนะของประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 ศึกษาวิธีการวัดผล และการประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากเอกสารและหนังสือการวัดผลและการประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แนวทางการฝึกแต่งนิทาน และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นแบบทดสอบแบบความเรียง โดยให้แต่งนิทานจำนวน 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 การแต่งนิทานจากการกำหนดพฤติกรรมของตัวละคร

ฉบับที่ 2 การแต่งนิทานตามเนื้อเรื่องที่กำหนด โดยให้นักเรียนกำหนด

ปมปัญหา และพฤติกรรมการแก้ปัญหา

เมื่อผู้วิจัยได้ปรับปรุง และแก้ไขแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมนิทานแล้วจึงได้นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 22 คน และนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ไปให้คณะครูอีก 2 ท่าน รวมทั้งผู้วิจัยช่วยตรวจให้คะแนนแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้ แล้วนำผลคะแนนไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 4 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมนิทาน

แบบทดสอบ	ค่าความเชื่อมั่น (α)
ฉบับที่ 1	0.8121
ฉบับที่ 2	0.8104

จากตาราง 4 จะเห็นว่า ผลของการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8121 และ 0.8104 ตามลำดับ ปรากฏว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นในเกณฑ์ที่กำหนดให้ ($.71-1.00$) สามารถนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการดำเนินการ 29 ชั่วโมง เริ่มทำการทดลองตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2542 ถึงวันที่ 13 สิงหาคม 2542 โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจอง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทำการวิจัย เป็นการส่วนตัว
2. นำหนังสือจากภาควิชาประถมศึกษา เรียนผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจองเพื่อแจ้งให้ทราบและขอความร่วมมือในการดำเนินการทดลอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มดำเนินการทดลองตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2542 ถึงวันที่ 13 สิงหาคม 2542 โดยให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนจำนวน 2 ฉบับใช้เวลา 6 คาบ หรือ 2 ชั่วโมง และใช้แผนการสอนการใช้กิจกรรมนิทานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทุกวัน วันละ 9 คาบ หรือ 3 ชั่วโมง จำนวน 25 ชั่วโมง
4. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 2 ฉบับ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หรือ 6 คาบ คือ การแตงนิทานจากการกำหนดพฤติกรรมของตัวละคร และแตงนิทานตามหัวเรื่องที่กำหนดให้ โดยให้นักเรียนบอกปัญหาและพฤติกรรมการแก้ปัญหา
5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านและผู้วิจัยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์
6. รวบรวมคะแนนที่ได้จากผู้ตรวจ ทั้ง 3 ท่าน ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางและการบรรยายเป็นความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ทั้ง 2 ฉบับ ใช้สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ดังนี้

$$R_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

R_{tt} แทน ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อสอบ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

Σ แทน ผลรวม

(อ้างใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2531, หน้า 138)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากการ
ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าที ดังนี้

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}} \quad \text{เมื่อ } df = N-1$$

t แทน ค่าที่พิจารณาใน t-distribution

ΣD แทน ผลบวกของผลต่างระหว่างคะแนนครั้งแรกกับคะแนนครั้งหลังของ
ของนักเรียน

ΣD^2 แทน ผลบวกของผลต่างระหว่างคะแนนครั้งแรกกับคะแนนครั้งหลังของ
นักเรียนยกกำลัง 2

N แทนจำนวนนักเรียนของกลุ่มทดลอง

(อ้างใน โกวิท ประวาลพฤกษ์ และคณะ, ม.ป.ป., หน้า 120)

และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย